

Azərbaycançılıq ideologiyasının əsas mahiyyəti

Kim özünü azərbaycanlı hiss edirse, o, azərbaycanlı sayıla bilər... - Heydər Əliyev

Hər şey 90-ci illerin əvvəlində başladı. Müstəqilliyini əldə etdiğən sonra Azərbaycanda ideoloji boşluq yarandı. Boşluqdan məharətli istifade edən global dairələr Azərbaycanda zərərli dini və etnik ideologiyaların sürətlə yayılması üçün öz planlarını, layihələrini həyata keçirməye başladılar. Xaricdən cəmiyyətimizə yad ideologiyaların təsiri gücləndi. Bir çox siyasi, sosial, etnik, dini və sair ideoloji konsepsiylər cəmiyyətdə parçalanma yaratmağa hesablanmışdı. Mövcud hakimiyyətin isə buna qarşı aydın konsepsiyası, qarışısını almaq üçün düşünülmüş siyaseti olmadığı üçün proses daha da sürtənləndi. Bu səbəbdən də monolit cəmiyyət parçalanmağa başlamış, insanlar, əsasən də gənclər müxtəlif dini, etnik, siyasi təşkilatlara üz tutaraq bu qüvvələrin planlarını həyata keçirilməsi yolunda aletə çevrilmişdilər. Bu vəziyyət az qala vətəndaş müharibəsinə getirib çıxaraqdı. Lakin...

Bu çırın prosesin qarşısında dura biləcək şəxsiyyət var idi...

Ölkədə idarəetmənin biabırçı səviyyədə olduğunu, dövlətin daxılmağa doğru getdiyi gören xalq özü məsələyə qarışırdı. 1993-cü il oktyabrın 16-da ölkənin tanınmış ziyanları "Səs" qəzeti vasitəsilə dünyadan ən nüfuzlu siyasetçilərdən olan Heydər Əliyevə müraciət ünvanladı. Ümummilli lider xalqın çağırışına cavab verməyə bilmədi...

Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi ölkədə vətəndaş müharibəsinin və etnik seperatizmin yayılması planlarının qarışısını aldı, cəmiyyəti parçalanmaqdən xilas etdi. Ümummilli lider Azərbaycanda xalqın birliyinə nail olmaq üçün ortaya yegane düzgün ideoloji konsepsiyanı - özünün yaratdığı Azərbaycançılıq ideologiyasını qoydu. Dövlət bu istiqamətdə optimal daxili siyaset həyata keçirdi. Bununla da cəmiyyətdə zərərlə qütbəşəməyə son qoynulu, xalqımız və ölkəmiz vahid ideologiya əsasında inkişaf etməyə başladı.

Heydər Əliyevdən sonra bu siyaset onun layiqli davamçısı, xalqın etimadını qazanmış İlham Əliyev tərəfindən davam etdirildi. Beləliklə də xalqımız və ölkəmiz zamanın təlatümlü dövrlərini vahid ideoloji baza əsasında ləyaqətlə keçdi və bugünkü inkişaf səviyyəsinə gəlib çatdı.

Məhz həmin siyasetin davam etdirilməsi ölkəmizin, xalqımızın mənəvi dəyərlərini, milli mədəniyyətini qoruyub saxladı, həm də müasir dünyaya integrasiyasını sağlam təməllər üzərində formalaşdırıldı.

Azərbaycançılıq ideologiyası nəyə əsaslanır?

Ümummilli lider Heydər Əliyev hesab edirdi ki, yalnız Azərbaycançılıq, respublikada yaşayan bütün milletlərin nümayəndəlerinin bərabərliyi və əməkdaşlığı, vətəndaş həmrəyliyi, vahid mənəvi dəyərlərin qorunması, ümumi tarix və mədəniyyət, ümumi ünsiyyətdən asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlı Ümumi Vətənin qurulmasına öz töhfəsini verməyə kömək edəcək.

Azərbaycançılıq ideologiyası əsasında Azərbaycanda vətəndaş dövləti yaratmaqın qısa tərifini belə vermək olar - Azərbaycan üçün vətəndaş cəmiyyəti elə bir sosial mühitdir ki, orada bütün sosial və etnik qruplar dinc yanaşı yaşayır, özlərini ölkənin siyasi və iqtisadi inkişafında, birgə yaşayış mədəniyyətinə malik olan bərabərhüquqlu vətəndaşları kimi hiss edirlər.

Ümummilli liderin "Kim özünü azərbaycanlı hiss edirse, o, azərbaycanlı sayıla bilər" tezisi təkcə etnik cəhətdən azərbaycanlı kimi doğulanlar üçün deyil, həm də etnik bağlılığı olmadığı halda bu öl-

QHT, KİV orqanlarından, bəzi icimai xadimlərin imkanlarından istifadə edirlər.

Azərbaycanda əhalinin siyasi mövqeyini formalasdırmağa cəhd edən yüzərlə KİV və QHT var. Belə media orqanları idarə olunduqları xarici mərkəzlərdən gələn tapşırıqla onların maraqlarına cavab verən məsələlərdə xalqı səhv yönəldirməye çalışırlar. Yəni, hər hansı bir məsələyə münasibətdə Azərbaycanın maraqları arxa plana atılır. Başqa dövlətlərin maraqların dan informasiya yayılır.

"Beşinci kolon" kritik situasiyalarda öz fəaliyyətini daha da gücləndirir. Bu məqsədlə Qərb dairələri dini və etnik cəmiyyətləri, həmçinin siyasi qüvvələri qızışdırmağa cəhd edir, onların eli ilə ölkədə vəziyyəti gərginləşdirməyə çalışırlar.

Bəzi siyasetçilər kritik situasiyalarda hətta, aşkar şəkilde Ermənistani müdafiə edirlər, maliyyələşdikləri və idarə olunduqları xarici dövlət ilə Azərbaycan arasında müyyəyen gərginlik yarananında, o dövlətin maraqlarından çıxış edirlər.

Məsələn, ABŞ və Avropadan maliyyələşən media və QHT-lər Azərbaycan xalqında qonşu dövlətlərə qarşı nifret yaratmağa, bu ölkələrlə münasibətləri korlamağa çalışırlar. Halbuki, Ermənistən iştisna olmaqla qonşu dövlətlərlə

Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi ölkədə vətəndaş müharibəsinin və etnik seperatizmin yayılması planlarının qarışısını aldı, cəmiyyəti parçalanmaqdən xilas etdi. Ümummilli lider Azərbaycanda xalqın birliyinə nail olmaq üçün ortaya yeganə düzgün ideoloji konsepsiyanı özünün yaratdığı Azərbaycançılıq ideologiyasını qoydu. Dövlət bu istiqamətdə optimal daxili siyaset həyata keçirdi. Bununla da cəmiyyətdə zərərli qütbəşəməyə son qoynulu, xalqımız və ölkəmiz vahid ideologiya əsasında inkişaf etməyə başladı.

Keçmiş bütün vətəndaşları üçün aktualdır. Bu səbəbdən də, Azərbaycan həm dünyadan müxtəlif ölkələrində yaşayan etnik olaraq bütün azərbaycanlıların, həm də Azərbaycanda yaşayan bütün fərqli etnik mənsubiyətə malik vətəndaşların Vətəninə çevrilib.

Prezident İlham Əliyev elə siyaset həyata keçirir ki, orada milli ideya özündə mütərəqqi və hərəkətli iqtisadi inkişafı, dünya birliyinə integrasiyonu, həm də milli ruhu və özünəməxsusluq qoruyub saxlamağı ehtiva edir.

Qlobal xəstəliklərə qarşı milli dərman

Bəzi qlobal qüvvələr ölkəmizdə yad ideologiyaların təsirinin güclü olması üçün müvafiq işlər həyata keçirirlər. Bunun üçün isə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən bəzi

Azərbaycanın çox yaxşı münasibətləri var və bu zəmin üzərində iqtisadi əməkdaşlıqdan tutmuş, mədəni əlaqələrə qədər böyük bir sferada dostluq atmosferi hökm sürür. Başqa sözlə, Azərbaycanın maraqları istenilən dövlətlə sülh və məhrəban dostluq şəraitində yaşamağı tələb edir. Lakin xaricdən idarə olunan bəzi daxili qüvvələrin məqsədi bizim maraqlarımızı deyil, başqa dövlətlərin maraqlarını müdafiə etməkdir.

Bunu çoxları bilmədən, anlamadan edirlər. Bəziləri isə bilərkən edirlər. Lakin xoşbəxtlikdən belə şəxslərin, təşkilatların və medianın dövlətimizin xarici siyasetinə təsir imkanları yoxdur. Dövlətimizi idarə edən hakimiyyət son derecə optimal, düşüñülmüş siyaset yeridir və məhz bunun sayəsində ölkəmiz və xalqımız qlobal proseslərdən zərər çekmir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkisafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Bu yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkisafına Dövlət Dəstəyi Fondu
Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycançılıq ideyasının təbliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Deməli, qlobal qüvvələrin əsas silahları bu ölkədə sıradan çıxarılmışdır.

Daha bir silah isə siyasi qarşidurum ola bilərdi ki, belə bir imkən da yoxdur. Bizim cəmiyyətdə siyasi qütbəşəmə dərin deyil, həm də xalqımızın siyasi savadı artıq yüksək səviyyədədir. Azərbaycanda düşüñülmüş daxili və xarici siyaset, düzgün hesablanmış iqtisadi strategiya əsasında sosial dövlət kimi inkişaf edir.

Məhz Azərbaycançılıq ideologiyasının cəmiyyətdə bərqrar olmasının səbəbindən uzun müddətdir ki, Azərbaycanda daxili sabitlik hökm sürür. Özü də bu tendensiya qonşu ölkələrdə baş verən vətəndaş müharibələrinin, kütləvi iştirak və qarşidurmaların fonunda baş verir. Azərbaycan cəmiyyəti isə belə tehlükələrdən sıyrılmamışdır. Çünkü vətəndaşlar ölkə həkimiyətinin daxili siyaseti stabil və normal olaraq həyata keçirdiyinən fərqi ndədir.

Adətən xarici qüvvələrin Azərbaycanla bağlı hər hansı bir planını onların ölkəmizdəki əlaltıları qloballaşma, integrasiya pərdəsi altında maskalamağa cəhd edirlər. Bu pərdə altında yad dəyərləri, yad ideologiyaları cəmiyyətimizə yeritmek isteyirler.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarında qloballaşmanın pərdearxasını açıq şəkildə göstərir və Azərbaycanın öz milli, mədəni, mənəvi dəyərləri əsasında, başqa sözlə Azərbaycançılıq ideologiyası əsasında inkişaf edəcəyini bildirir. Xalqımız da son dövrlərin təcrübəsində göründüyü kimi, öz dəyərlərini qoruyub saxlamaqda əzmildir. Bir sözlə, dövlətin və cəmiyyətin bu məsələdə fikri yekdildir. Belə ölkəni nə daxildən, nə də xaricdən dağıtmak mümkün deyil.

Elçin Bayramlı